

4 juni 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.A. Thijssen, advocaat te Rotterdam,

tegen:

[naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Broeders van Scheppers te Antwerpen
(Broeders van O.L.V. van Barmhartigheid).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 28 februari 2012. Op 16 maart 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Provinciaal Overste van de Broeders van Scheppers.

Op 10 mei 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. J.P.A. Thijssen.

Namens de Congregatie is niemand verschenen.

2. De klacht

2.1. Gedurende een aantal jaren begin jaren vijftig is klager wekelijks seksueel misbruikt door aangeklaagde. Het seksueel misbruik bestond uit het onzedelijk betasten van de intieme delen van klager.

Klager heeft in de periode 1950 tot 1963 het jongensinternaat [naam] in [plaats] bezocht. Deze instelling stond onder leiding van de Broeders van O.L.V. van Barmhartigheid, ook wel bekend als Broeders van Scheppers.

Aangeklaagde was aldaar werkzaam als groepsleider.

Klager is in het internaat gekomen toen hij ongeveer 7 jaar oud was.

Aangeklaagde was een van de verzorgers van zijn groep.

Het seksuele misbruik vond plaats tijdens de wekelijkse badsessie. Dit misbruik vond gedurende een aantal jaren wekelijks plaats. Klager moest onder leiding van aangeklaagde in bad. Aanvankelijk onder het mom dat gecontroleerd moest worden of de piemel van klager wel goed was gewassen, werd door aangeklaagde met de intieme delen, waaronder zijn piemel, van klager 'gespeeld'. Later werd er geen excuus meer aangedragen om het seksuele misbruik te laten plaatsvinden en ging aangeklaagde zijn gang.

Klager heeft zich als kind niet tegen dit seksuele misbruik kunnen verzetten. Gezien de destijds zeer jonge leeftijd van klager kan hij zich niet meer precies herinneren op welk moment het seksuele misbruik is gestopt. Hij herinnert zich wel dat dit seksuele misbruik gedurende meerdere jaren wekelijks plaatsvond.

- 2.2. Het seksuele misbruik draagt klager al vanaf zijn jonge jeugd als een zware last met zich mee. Deze last uit zich onder andere in een soort van uittreding uit zijn lichaam bij gebeurtenissen die klager vervelend of niet prettig vindt. Daarnaast geeft klager aan dat zijn seksuele beleving door het seksuele misbruik is verpest. Seksualiteit is voor hem een beladen onderwerp, hetgeen hem tijdens zijn huwelijk en ook in latere relaties zeer beperkt heeft en ook druk heeft gelegd op deze relaties. Naast het feit dat seksualiteit een beladen onderwerp is heeft klager ook geleerd zich niet te geven om niet opnieuw beschadigd te worden. Dit komt tot uiting door het moeizaam aan kunnen en durven gaan van relaties, zolang het oppervlakkig blijft is het prima, maar kom niet dichterbij dan is klager weg.
- 2.3. Voor klager is het zeer belangrijk dat de verantwoordelijken van de Broeders van Scheppers het seksueel misbruik dat hem is overkomen erkennen. Daarnaast is het voor klager belangrijk dat het aan hem berokkende leed als gevolg van het seksueel misbruik door aangeklaagde wordt erkend. Tot slot zou klager aanspraak willen maken op een financiële compensatie.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

[Naam], Provinciaal Overste van de Broeders van Scheppers te Antwerpen, laat in zijn reactie weten dat hij alleen kan bevestigen dat aangeklaagde bij de Broeders van Scheppers is ingetreden en nu overleden is. Documenten of dossiers over de overleden broeder bezit hij niet. Over de aangehaalde feiten bezit hij geen gegevens. Hij heeft geen reden om te twijfelen aan de waarachtigheid van de verklaringen van klager, maar bij gebrek aan gegevens kan hij ze niet bevestigen of erkennen.

Hij wenst uit naam van de Broeders van Scheppers en in zijn eigen naam zijn diepe spijt en schaamte uit te drukken voor elke vorm van misbruik waarvan klager begin jaren vijftig het slachtoffer zou zijn geweest in een internaat van de Congregatie. Dergelijke zaken mochten nooit gebeuren.

4. De beoordeling

- 4.1 Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-.K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.
- 4.3. Er zijn meer dan 60 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop en het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de seksuele handelingen die klager in zijn klacht heeft beschreven gedurende meerdere jaren wekelijks hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de klacht met zaaknummer 2012-T688 waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde tijdens de douche-/badsessie wordt geklaagd. Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.
- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het begin van het misbruik 7 jaar oud. Aangeklaagde was groepsleider op het internaat. Een persoon waarop kinderen volledig moeten kunnen vertrouwen.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde niet meer in leven is, kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Provinciaal Overste van de Congregatie heeft daartoe een eerste stap gedaan door in zijn schriftelijke reactie op de klacht namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.
- 4.5 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Provinciaal Overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Broeders van Scheppers (Broeders van O.L.V. van Barmhartigheid) de klacht gegrond te verklaren en zich in te zetten voor (verdere) vermindering van het leed van klager.

Dit advies is vastgesteld op 4 juni 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciaal Overste en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Provinciaal Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 aan de Procedure geeft de Provinciaal Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciaal Overste.